

(2 ½ Hours)

[Total Marks – 80]

Note: 1. All Questions are Compulsory

2. All Questions Carry Equal Marks

Q.1. Attempt any two questions from the following. 20

- A Explain the role of agriculture in economic development.
- B. Explain the reasons of low agricultural productivity.
- C. Explain the problems of agricultural labourers.

Q.2. Attempt any Two questions from the following. 20

- A. Explain the sources of agricultural credit.
- B. Explain the role of NABAD in agriculture development.
- C. Explain the importance of Micro Finance.

Q. 3. Attempt any Two questions from the following. 20

- A. Explain the negative effect of World Trade Organization (WTO) on Indian agriculture sector.
- B. Explain the problems of Indian agricultural marketing.
- C. What is rural marketing? State the types of rural marketing.

Q. 4. Attempt any Two questions from the following. 20

- A. Explain the reasons for suicide of farmers in India.
- B. Explain the functions of Commission for Agricultural Costs and Prices (CACP).
- C. What is Agro Tourism? State the importance of Agro Tourism.

मराठी रुपांतर
(२½ तास)

[एकूण गुण: 80]

सूचना:- १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न १) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

अ. आर्थिक विकासातील शेतीचे महत्व स्पष्ट करा.

ब. अल्प कृषी उत्पादकतेची कारणे सांगा.

क. शेतमजुरांच्या समस्या सांगा.

प्रश्न २) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

अ. कृषी वित्तपुरवठ्याचे स्रोत सांगा.

ब. कृषी विकासातील नाबार्ड ची भूमिका स्पष्ट करा.

क. सूक्ष्म वित्तपुरवठ्याचे महत्व स्पष्ट करा.

प्रश्न ३) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

अ. जागतिक व्यापार संघटनेचे (WTO) भारताच्या कृषी क्षेत्रावर झालेले विपरीत परिणाम स्पष्ट करा.

ब. भारतातील कृषी विपणन विषयक समस्या सांगा.

क. ग्रामीण विपणन म्हणजे काय? ग्रामीण विपणनाचे प्रकार सांगा.

प्रश्न ४) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

अ. भारतातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येची कारणे सांगा.

ब. कृषी मूल्य व किंमत आयोगाची (CACP) कार्ये सांगा.

क. कृषी पर्यटन म्हणजे काय? कृषी पर्यटनाचे महत्व सांगा.